

Wegens succes in de herhaling:

14 april en 13 september

Workshop 'Scenario's maken en gebruiken'

Het Expertisecentrum Rechtshandhaving (Erh) organiseert in 2005 wederom de eendaagse workshop 'Scenario's maken en gebruiken'. In opdracht van het Erh zal De Ruijter Management op donderdag 14 april in Utrecht en op dinsdag 13 september in Den Haag op basis van open inschrijving de workshop geven, waarin u kennis kunt maken met de scenariomethode. De workshop is opgezet als ondersteuning bij het handboek 'Regeren is vooruitzien', waarin het scenario-instrument op maat is gemaakt voor beleidsontwikkelaars en -strategen, wetgevers en handhavers. Kosten bedragen € 100,- per deelnemer.

Meer informatie over de workshop, het handboek en de brochure vindt u op de websites www.justitie.nl/themas/rechtshandhaving. U kunt zich aanmelden bij De Ruijter Management, telefoon (020) 625 02 14, onder vermelding van de scenarioworkshop in opdracht van het Ministerie van Justitie.

Voor vragen kunt u terecht bij Irma Schenk en/of Mirjam Prinsen van het Expertisecentrum Rechtshandhaving, telefoon (070) 370 66 44.

Handhaving bouwen en milieu

Op woensdag 30 maart staan Prioritair en programmatisch handhaven centraal op een middagsymposium van de regio Noord van de vereniging STADSWERK. Locatie: provinciehuis in Assen. Tijdens het symposium komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Hoe is het gesteld met de gemeentelijke handhaving; is deze zo slecht als soms wordt verondersteld?
- Stelling: Regelgeving is complex, fragmentarisch en niet reëel.
- Wat betekent de beginselplicht tot handhaving en de komende wijziging van de Woningwet?
- Gedogen in theorie en praktijk.
- Organiseren van integrale handhaving (bouw, milieu en veiligheid).
- Aansprakelijkheid van gemeente bij onvoldoende toezicht (Volendam, Maastricht).
- Wat is Handhaven op Niveau, zoals het Ministerie van Justitie dat voorstaat?
- Ervaringen van gemeenten met prioritering.

Er komen inleiders vanuit het Ministerie van VROM, Miliefederatie Drenthe, gemeentelijk Bouw- en Woningtoezicht en de provincie.

Voor meer informatie:
Marc Groenewegen
Telefoon (0591) 68 90 45 (gemeente Emmen)

Opgave bij secretariaat vereniging STADSWERK
Telefoon (0318) 69 27 21
E-mail vereniging@stadswerk.nl
www.stadswerk.nl

Wat is een scenario?

Een scenario is een plausibel en toch verrassend verhaal over de toekomst, waarmee u inzicht krijgt in mogelijke relevante ontwikkelingen en consequenties daarvan. Bij het maken scenario's wordt niet uitgegaan van één mogelijke toekomst, maar van significant verschillende toekomst, die elk toch goed voorspelbaar zijn. De gebruiker van scenario's wordt zo in staat gesteld al in een vroeg stadium te anticiperen op bijvoorbeeld aspecten van uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.

Startconferentie Rijk aan Handhaving

Op donderdagmiddag 21 april 2005 is de startconferentie van het project Rijk aan Handhaving, een initiatief van de minister van Justitie. Met het project wil Justitie in samenwerking met andere ministeries komen tot een verdere professionalisering van de handhaving en een betere inbedding van de handhaving bij beleid. De conferentie is vooral gericht op uitwisseling van kennis en ervaring over de beleidsmatige kant van de handhavingsproblematiek. Zo geeft het project Rijk aan Handhaving op interdepartementale wijze invulling aan de doelstelling van het kabinet om duidelijk en daadkrachtig te zijn op het terrein van het toezicht op en de handhaving van ordeningswetgeving. De conferentie is bedoeld voor beleidsadviseurs en leidinggevenden bij de rijksoverheid. Minister Donner (Justitie) zal op de conferentie spreken over de relatie tussen beleid en handhaving. Op het programma staan verder een paneldiscussie met topsprekers over programmatisch handhaven en workshops over de beleidsmatige kant van de handhavingsproblematiek.

Voor meer informatie:
projectteam Rijk aan Handhaving
Karien Bruinenberg
Telefoon (070) 370 70 48
E-mail k.bruinenberg@minjus.nl

Colofon

De Handhavingskrant is een uitgave van het Ministerie van Justitie, in het kader van het actieprogramma Handhaven op Niveau.

Realisatie
Projectbureau Handhaven op Niveau

Teksten en opmaak
Pleon, Amsterdam

Fotografie
Ronald van den Heerik Fotografie, Dordrecht
Hollandse Hoogte, Amsterdam

Druk
DeltaHage bv, Den Haag

FEBRUARI 2005

Dit is een uitgave van het actieprogramma 'Handhaven op Niveau'

De Handhavingskrant

Begrip voor elkaars regels

Strijdige regels zijn vaak een doorn in het oog van ondernemers. Daarom heb ik in 2003 het meldpunt Strijdige Regels geopend, waar ondernemers knelpunten konden melden. Er kwamen 800 meldingen binnen. En wat bleek? Er is amper sprake van strijdigheden. Het gaat vooral om de interpretatie van regels. Een voorbeeld. Een ondernemer moet van de arbeidsinspectie een ventilatiesysteem aanleggen om stoffen af te voeren. Later komt de milieu-inspecteur langs die aanvullende maatregelen aan de ventilatie eist, omdat geluidsnormen verscherpen worden. Op deze manier wordt het coördinatieprobleem van de overheid afgewenteld op de ondernemer.

Dit moet en kan anders. In 2004 zijn op mijn initiatief in acht gemeenten werkgroepen van ondernemers, gemeenten en inspectiediensten met de knelpunten aan de slag gegaan. Met effect: 792 strijdigheden zijn opgelost. Er ontstond wederzijds begrip. Ondernemers werden zich bewuster van de noodzaak van de regels. Overheden leerden minder uit te gaan van wat niet mag. Zo is een start gemaakt met een andere manier van werken, waarbij de ondernemer meer centraal staat. Dit vergt bij de overheid wel een cultuuromslag. Maar de tijd is er rijp voor. Iedereen is enthousiast en wil de samenwerking voortzetten. Daarom gaan we samen verder met dit project. Ik blijf mij de periode 2005-2007 hiervoor inzetten, zoals u in het artikel 'Overheid gaat regels beter uitleggen' kunt lezen. Gemeenten die belangstelling hebben om een project te starten, kunnen zich bij mij melden. Zo helpen we die strijdigheden de wereld uit.

Karien van Gennip
Staatssecretaris van Economische Zaken
www.strijdigeregels.nl

Het actieprogramma Handhaven op Niveau stimuleert en faciliteert overheden en handhavende instanties bij het werken aan handhaving. Het bevordert daartoe verdere professionalisering van handhaving en samenwerking tussen alle betrokkenen.

75% van de burgemeesters: Handhaven in de gemeente krijgt voldoende politieke prioriteit.

Integrale handhaving in gemeenten:

Voldoende mankracht en samenwerking als succesfactoren

Veel gemeenten in Nederland hebben al een programmatisch handhavingsprogramma. Een meerderheid is daarbij positief over de kwaliteit van de handhaving in hun gemeente. Maar de portefeuillehouders handhaving, meestal burgemeesters, vinden dat zij meer mensen nodig hebben voor adequate handhaving. Dit blijkt uit een onderzoek van adviesbureau Leeuwendaal over de integrale handhaving in gemeenten.

Voor het onderzoek zijn 108 burgemeesters ondervraagd, evenredig verdeeld over kleine, middelgrote en grote gemeenten. Organisatiedeskundige Laurens Zwaan verrichtte namens Leeuwendaal het onderzoek om inzichtelijk te krijgen wat de stand van zaken in Nederland is voor het thema integrale handhaving. "Bij veel gemeenten merken wij dat er sprake is van een lacune tussen de noodzakelijke randvoorwaarden en de eigenlijke handhavingspraktijk. Wat heb je nodig om programmatisch te kunnen handhaven? Voor zowel kleine als middelgrote gemeenten is het lastig om de resultaten van de handhavingspraktijk systematisch op te slaan en ontwikkelingen te monitoren. Dit is wel een randvoorwaarde voor programmatisch handhaven. Weten waar je mee bezig bent." Voor Zwaan een concrete aanleiding om juist boven tafel te krijgen wat er nodig is voor programmatisch handhaven. Politieke prioriteit die doorwerkt op ambtelijk niveau, voldoende mensen, gekwalificeerde handhavers en samenwerking zijn voor hem belangrijke succesfactoren. "De grote bereidheid tot medewerking van burgemeesters toont in ieder geval wel aan dat het thema handhaving op de bestuurlijke agenda staat."

Politieke prioriteit

Van de gemeenten beschikt 79% over een beleidsprogramma handhaven. Politieke prioriteit is een essentiële randvoorwaarde voor een succesvol handhavingsbeleid. Driekwart vindt dat zij handhaven in hun gemeente voldoende politieke prioriteit geven. Tevens hebben zij een

In deze krant

Succesfactoren voor integrale handhaving

Veel gemeenten hebben al een handhavingsprogramma. Maar wat heb je nodig om programmatisch te kunnen handhaven? Die vraag is nu beantwoord door meer dan honderd burgemeesters. [Pagina 1](#)

Tien Gouden Stadsregels

In een grootscheeps project stelden de inwoners van Gouda de Tien Gouden Stadsregels op. Het project groeide uit tot een schoolvoorbeeld van het burgerparticipatie bij veiligheids- en handhavingsbeleid. [Pagina 3](#)

Overheid gaat regels beter uitleggen

Op de 'Landelijke dag aanpak tegenstrijdige regels' kwam staatssecretaris Karien van Gennip (EZ) met een reeks oplossingen voor strijdige regels. Zo is het Meldpunt Strijdige Regels opnieuw geopend. [Pagina 4](#)

Integraal handhaven met vallen en opstaan

Hengelo maakt zich het programmatisch handhaven 'al doende' eigen. Het helpt om betrokkenheid te krijgen van de gemeentelijke handhavers, die hun werkwijze moeten veranderen. [Pagina 5](#)

Dag van de Leerplicht op herhaling

Op 19 april 2005 wordt voor de tweede keer de Dag van Leerplicht gehouden. Gemeenten kunnen die dag activiteiten organiseren die de leerplicht onder de aandacht brengen van scholen, ouders en leerlingen. [Pagina 6](#)

Bezorgers ruimen zwerfvuil op

Veel zwerfvuil bestaat uit door bezorgers gedumpte folders. In Venlo is deze illegale dump al met de helft afgenomen nadat de gemeente en de verspreiders de handen ineen sloegen. [Pagina 6](#)

Werken met competenties

Voor verdere professionalisering moeten handhavers hun kennis en vaardigheden oefenen. Tips hiervoor staan in de brochure 'Werken met competenties'. [Pagina 7](#)

vervolg op pag. 2 »

Inschrijfkaart

Ja, ik wil graag de volgende uitgave van De Handhavingskrant ontvangen:

Organisatie	
Naam	
Titel	☐ de heer ☐ mevrouw
Organisatie:	☐ rijk ☐ provincie ☐ gemeente ☐ waterschap ☐ politie ☐ Openbaar Ministerie ☐ overig, nl.
Functieniveau:	☐ bestuurlijk ☐ leidinggevend ☐ medewerker
Postadres	
Postcode	Plaats

Deze strook uitknippen en verzenden naar: projectbureau Handhaven op Niveau, kamer H 1108, antwoordnummer 10504, 2501 WB Den Haag. De Handhavingskrant is een gratis uitgave.

goed beeld van de personele kwantiteit en kwaliteit, die nodig is om de handhavingstaak in de gemeente goed uit te voeren. Een meerderheid vindt dat de eigen gemeente over onvoldoende mensen beschikt om de handhavingstaak adequaat te kunnen uitvoeren.

Burgemeesters zijn positiever over de benodigde kwaliteit, toch zegt eenderde dat de eigen gemeente onvoldoende gekwalificeerd personeel in huis heeft.

Voor Zwaan is dit laatste toch een tegenstrijdigheid: "Energisch geeft een burgemeester integrale handhaving binnen een gemeente prioriteit, anderzijds vertaalt zich dat niet in de personele invulling. Overigens hoeft versterking niet alleen personele uitbreiding te betekenen. Met aandacht voor professionalisering en gedrag is ook nog veel te winnen. In de dagelijkse praktijk mis ik zelf dikwijls juridische kennis bij de handhaver en ook de vaardigheden zijn vaak een probleem. Met een gericht opleidingsprogramma waarborg je de kwaliteit van de handhaving. Train daarbij tevens gedrag en vaardigheden. Medewerkers die handhaven in portefeuille hebben, treden direct in contact met managers binnen bedrijven en met burgers. Dat vergt specifieke vaardigheden. Geef hen het gevoel dat handhaven ingebakken zit in de cultuur van de gemeente. Een burgemeester moet zowel intern als extern zichtbaar maken welke resultaten met integrale handhaving zijn behaald. Daarmee vervult hij een stimulerende rol voor de werkvloer."

Samenwerking

Intergemeentelijke samenwerking staat hoog op de agenda: 82% van de burgemeesters werkt op handhavinggebied samen met andere gemeenten. "Samenwerking op het gebied van milieu springt er uit, denk aan de regionale milieudiensten. Daarnaast hebben veel kleinere gemeenten gezamenlijk een leerplichtambtenaar", aldus Zwaan. Burgemeesters die (nog) niet samenwerken, zien kansen

Naleving regelgeving

Het daadwerkelijke toezicht op de naleving van regels en voorschriften binnen gemeenten waarden burgemeesters positief. Politieke prioriteit, aandacht van politiek en management en een programmatische aanpak zijn succesfactoren om in de praktijk goed toezicht te houden. De hoogste waardering krijgen de tevredenheid voor de handhavingpraktijk op het terrein van brandveiligheid (7,8), sociale zaken (7,3) en onderwijs (7,1).

om dit in de toekomst op te pakken. Samenwerking zien zij als verdere verbetering van programmatisch handhaven. Volgens Zwaan liggen bijvoorbeeld voor bouw- en woningtoezicht kansen. "Voor dit terrein is de afstand tussen gemeente en burger klein. Bouw- en woningtoezicht breng je in een gezamenlijke gemeentelijke organisatie onder, die je professioneler en afstandelijker kunt aansturen."

Ook beoordelen burgemeesters de afstemming en samenwerking met externe handhavingpartners voldoende tot ruim voldoende. "Burgemeesters geven aan dat zij op een breed terrein samenwerking zoeken. Dat verkleint de kwetsbaarheid van hun gemeente. Overigens zie je buiten handhaving ook op andere terreinen nieuwe samenwerkingsvormen ontstaan, al dan niet in de vorm van shared service centers. Gezamenlijke inkoop via bulkcontracten en organisatorische samenvoegingen, bijvoorbeeld van de sociale dienst, zijn populair bij vooral kleinere gemeenten."

Missie project

Om programmatisch te kunnen handhaven is inzicht in de eigen handhavingpraktijk een belangrijke randvoorwaarde. Slaagt het Ministerie van Justitie in zijn doelstelling om het actieprogramma 'Handhaven op Niveau' goed voor het voetlicht te brengen bij zijn doelgroep? Het onderzoek van Leeuwendaal toont aan dat burgemeesters weten waaraan zij moeten voldoen om te kunnen spreken van 'handhaven op niveau'. Zwaan: "Gemeenten worden door Handhaven

Laurens Zwaan: "Met een gericht opleidingsprogramma waarborg je de kwaliteit van de handhaving."

op Niveau gestimuleerd om programmatisch te gaan handhaven. Dat is een positief beeld. Een mooie volgende stap binnen gemeenten is een directe link tussen de ambtelijk verantwoordelijke en de burgemeester. Zo houden we de aandacht op de thematiek continu vast."

Voor meer informatie:

Adviesbureau Leeuwendaal

Telefoon (070) 414 27 00

Het onderzoeksrapport 'Integrale handhaving in gemeenten' is te downloaden via www.leeuwendaal.nl en www.handhavenopniveau.nl.

Netwerk handhavingsregisseurs

Elke twee maanden komen handhavingsregisseurs en -coördinatoren bijeen om ervaring uit te wisselen, kennis te delen én kennissen – kortom een netwerk – op te doen. Iedereen is vrij om onderwerpen uit de eigen praktijk aan te dragen.

Voor 2005 staan nog de volgende bijeenkomsten in Utrecht op de agenda:

- 29 maart: Samenwerking met externe partners
- 31 mei: Communicatie rondom handhaving
- 27 september: Wet- en regelgeving (bijvoorbeeld de bestuurlijke boete, VROM-vergunning)
- 29 november: Effectiviteit en resultaten van programmatisch handhaven

In het eerste gedeelte van de bijeenkomst worden handhavingservaringen besproken. Het tweede gedeelte staat in het teken van een specifiek thema. Als u belangstelling heeft voor een van deze bijeenkomsten of voor het netwerk, kunt u zich tot twee weken voor aanvang aanmelden bij het Steunpunt Handhaving (handhavingsbeleid@vng.nl).

De bijeenkomsten vinden in Utrecht (Vergadercentrum Hoog Brabant) plaats, van 14.00-17.00 uur.

Symposium 'Veiligheid als product van publiek private samenwerking'

Handhaven op Niveau organiseert samen met de VNG en de IJmond-gemeenten op vrijdag 8 april 2005 een symposium over veiligheid. Centraal staat veiligheid als integraal onderdeel van de bestuurlijke praktijk.

Veiligheid staat hoog op de politieke agenda. Naast rampenbestrijding vraagt tegenwoordig ook de bestrijding van terrorisme aandacht van de bestuurder. Na een ramp wordt vaak gekeken hoe de overheid én de private sector invulling hebben

gegeven aan de eigen verantwoordelijkheid. Veiligheid maakt daarom steeds meer deel uit van het brede spectrum van soms uiteenlopende maatschappelijke en commerciële belangen. Dit leidt tot nieuwe dilemma's die vragen om een herijking van de relatie tussen publieke en private partijen. Tijdens het symposium 'Veiligheid als product van publiek private samenwerking' wordt ingegaan op de vraag hoe invulling kan worden gegeven aan de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid. Na de presentatie van het rapport 'Handhaven en gedogen'

komen in parallelsessies de genoemde dilemma's op tafel aan de hand van voorbeelden van samenwerking tussen publieke en private partijen.

Meer informatie en inschrijving

Het symposium vindt plaats op vrijdag 8 april 2005 in het Corus Congrescentrum Dudokhuis in Velsen-Noord. Deelname kost € 140,-. Kijk voor informatie en aanmelding op de website van het Congres- en Studiecentrum VNG: www.congresenstudiecentrum.nl.

Bevolking van Gouda actief betrokken bij Tien Gouden Stadsregels

Sinds een paar jaar kent Gouda de Tien Gouden Stadsregels. Deze werden door de inwoners opgesteld via een enquête waarin de gemeente vroeg om leefregels voor een schoner, veiliger en aangenamer stad. Met de Gouden Stadsregels wilde de gemeente bereiken dat mensen de leefregels kennen en elkaar erop durven aan te spreken. De inwoners werden dan ook actief betrokken bij de uitvoering. Het project groeide uit tot een schoolvoorbeeld van het betrekken van burgers bij veiligheids- en handhavingsbeleid.

Al voordat premier Balkenende waarden en normen op de agenda zette, nam de gemeente Gouda het initiatief tot het tegengaan van de toenemende sociale onveiligheid. Dit resulteerde in de gemeentelijke nota Veilig Samenleven. Daarin staat onder meer dat de sfeer van onverschilligheid en afzijdigheid doorbreken kan worden door duidelijke normen te stellen. De gemeente wilde daarom komen tot handhaafbare basisregels en deed daarvoor een appel op burgers en organisaties in de stad.

Kern van de aanpak was dat burgers zelf de stadsregels konden ontwikkelen in een interactief proces. Op uitnodiging van de gemeente werd een initiatiefgroep gevormd van vertegenwoordigers van scholen, wijkteams, kerken, moskeeën, welzijnsorganisaties, sportverenigingen en tal van andere organisaties. Vanuit deze initiatiefgroep werden ideeën aangedragen en werkgroepen gevormd voor de uitvoering ervan. Onder regie van de gemeente zijn de stadsregels van juni 2003 tot juni 2004 onder de aandacht van de bevolking gebracht met bijeenkomsten, gesprekken en debatten en een publiciteitscampagne. Na die intensieve campagne kende driekwart van de Goudse bevolking de stadsregels. De vraag is nog wel of de bevolking er ook naar is gaan leven.

Lef en enthousiasme

Wat de inwoners en vooral de deelnemers aan het project sterk vonden was dat de gemeente het lef had om het voortouw te nemen in de vertaling van het vage 'normen en waarden' naar praktische regels. Dat de gemeente daarbij de bevolking actief heeft betrokken, sprak ook enorm aan. Toen het project eenmaal op de rails stond, had de gemeente vooral een faciliterende rol. Het project steunde daardoor in belangrijke mate op vrijwilligers. Een belangrijke succesfactor bleek dan ook dat de activiteiten aanvullend moesten zijn aan de reguliere activiteiten van de deelnemende organisaties. Vooral verenigingen die daartoe mogelijkheden zagen gingen enthousiast met de stadsregels aan de slag. Een bijkomend voordeel van deze bottom-upaanpak was dat de kosten van het project relatief laag bleven. Om de Tien Gouden Stadsregels bij de bevolking bekend te maken, volgde een breed opgezette communicatiecampagne. Daarbij werd een scala van middelen ingezet, waaronder debatten, ontmoetingen, website, nieuwsbrieven, posters, lessen op school, publiciteitsacties en aandacht in de pers. Die grote variatie aan communicatiekanalen wierp zijn vruchten af, veel inwoners gaven te kennen dat ze op verschillende manieren van de stadsregels hadden gehoord.

Dit project laat zien dat goede communicatie met burgers een gedragsverandering teweeg kan brengen. Dat maakt handhaving makkelijker. Het betrekken van burgers heeft in Gouda als een vergrootglas gewerkt, aangezien de waarde van regels zichtbaar wordt gemaakt. Een uitgebreide evaluatie van het project Gouden Stadsregels is te vinden op de website www.goudenstadsregels.nl.

De Babelbank van de Goudse kunstenaars Pieter Verkaik en Mirjam Bruijn als symbool van ontmoeting en gesprek. Op de bank de winnende gedichten van een wedstrijd onder basisscholen in de stad. De wedstrijd ging over de regels 'Ouders voeden hun kinderen zelf op' en 'Spreek Nederlands, dan begrijpen we elkaar'.

Werken met stadsregels

Voor wie aan de slag wil met stadsregels, is een cd-rom samengesteld met alle informatie en ervaring van het Goudse stadsregelproject. De cd-rom bevat een schat aan praktische en direct bruikbare informatie, waaronder een bibliotheek met alle relevante documenten voor beleidsontwikkeling, projectvoering, communicatieplannen, checklists, actiemodellen, enquêtes, evaluaties en nog veel meer.

De cd-rom kost 75 euro inclusief verzendkosten. U kunt de cd-rom bestellen door een e-mail met naam, bezorgadres en factuuradres te sturen aan Anneke Hogendoorn. E-mail anneke.hogendoorn@gouda.nl

Blijven investeren

Volgens burgemeester Wim Cornelis van Gouda – boegbeeld van de campagne – is pas op langere termijn meetbaar effect te verwachten van het project. Het project Gouden Stadsregels is te zien als een leerproces dat de sociale samenhang versterkt. Of de stadsregels in de werkelijkheid van alledag verschil gaan maken, is dus een zaak van lange adem. Aanvankelijk zag de gemeente het als een tijdelijk project dat na afloop door de bevolking overgenomen moet worden. Gaandeweg werd duidelijk dat wil het waarden- en normen-appel niet in de lucht blijven hangen, de gemeente zal moeten blijven investeren in de versterking van maatschappelijke verbanden. In dit licht bezien is het wrang dat het verenigingsleven in het campagnejaar te maken kreeg met gemeentelijke bezuinigingen.

De gemeente Gouda ziet de stadsregels als een aanvulling op het handhavend optreden. Door het algemene karakter ervan kunnen stadsregels strafrechtelijke handhaving niet vervangen. In de evaluatie van het project door het Verwey-Jonker Instituut staat dan ook dat een project als dit vraagt om een versterking van de strafrechtelijke handhaving. Gebeurt dit niet, dan blijft het te vrijblijvend en raken de burgers teleurgesteld. Dit neemt niet weg dat de inzet van de burgerij bij het veiligheids- en handhavingsbeleid van wezenlijke symbolische betekenis kan zijn.

Voor meer informatie:

Gemeente Gouda
Anneke Hogendoorn (projectleider)
Telefoon (0182) 58 81 40
E-mail anneke.hogendoorn@gouda.nl

“Overheid gaat regels beter uitleggen”

Veel ondernemers klagen over strijdige regels waarmee ze te maken hebben. Daarom startte in 2003 het project Strijdige Regels. De belangrijkste conclusie is dat de tegenstrijdigheden die ondernemers ervaren, vooral worden veroorzaakt door verschillen in interpretatie van regels door diverse instanties en niet zozeer door strijdigheden in de regels zelf. Dit zei staatssecretaris Karien van Gennip van Economische Zaken (EZ) 1 februari jongstleden op de ‘Landelijke dag aanpak tegenstrijdige regels’. Zij kondigde een reeks oplossingen aan om strijdigheden in de toekomst te voorkomen. “Het is de verantwoordelijkheid van de overheid om de kluwen van regels te ontrafelen”, aldus Van Gennip.

De spil in het project Strijdige Regels was het Meldpunt Strijdige Regels, waar ondernemers van mei tot oktober 2003 concrete knelpunten konden melden. In totaal kwamen hier zo'n 800 knelpunten binnen. Ruim een kwart was afkomstig uit de horeca. Andere sectoren met veel meldingen waren: bouw, detailhandel, voedsel, metaal, chemie en recreatie. Na de sluiting van het meldpunt werden per branche werkgroepen gevormd om oplossingen te vinden voor deze knelpunten. Deze oplossingen staan inmiddels op de website www.strijdigeregels.nl. “Onder ondernemers bestaat veel animo voor het meldpunt”, vertelt projectleider Gudrun van Oirschot van het Ministerie van Economische Zaken. “Daarom is het meldpunt voor ondernemers vanaf 1 februari 2005 weer nieuw leven ingeblazen. Ondernemers die een knelpunt melden wijzen we op de oplossing van vergelijkbare knelpunten die op de website zijn samengebracht. Ze krijgen zo een oplossingsrichting waarmee ze op de gemeente kunnen afstappen om in overleg het probleem op te lossen. Bij nieuwe tegenstrijdigheden krijgen ze tips hoe ze dat kunnen oppakken.”

Verskil in interpretatie

“Dat ondernemers regels als strijdig ervaren, is heel logisch, maar het zit 'm vooral in hoe je ermee omgaat, niet in de regels zelf”, zegt Gudrun van Oirschot. “Meestal gaat het om verschillende interpretaties door meerdere gemeentelijke diensten, handhavers en inspecties. Of om te weinig afstemming en communicatie tussen diensten en inspecties onderling en met de ondernemer. Het is ook een kwestie van timing. Wat ondernemers bijvoorbeeld als tegenstrijdig ervaren is als een gemeente bij het verlenen van een bouwvergunning zegt dat het plan in orde is en dan bij de gebruiksvergunning ineens met nieuwe eisen komt. Er valt een wereld te winnen door ervoor te zorgen dat verschillende betrokken overheden elkaar gaan vinden en tot een integrale afstemming komen. Dan krijg je ook eenduidige communicatie.” Dat ontslaat de ondernemer niet van zijn eigen verantwoordelijkheid. Maar nu liggen de afweging en coördinatie tussen de verschillende eisen te veel op het bord van de ondernemer. Van Oirschot: “De ondernemer kan zich beter voorbereiden, maar er zijn heel veel regels en instanties, dus we snappen dat het voor ondernemers heel lastig is. Als overheid moeten we ondernemers daarbij meer ondersteunen, bijvoorbeeld door het vertalen van juridische

eisen in operationele eisen die aansluiten bij de bedrijfs situatie van de ondernemer.”

Processen stroomlijnen

Staatssecretaris Van Gennip kondigde daarom een reeks duurzame oplossingen aan om strijdigheden in de toekomst te voorkomen. Zo zal de overheid regels beter gaan uitleggen en komen er meer op de dagelijkse praktijk van de ondernemer toegespitste toelichtingen. Waar nodig worden de regels zelf aangepast. Samen met brancheorganisaties, gemeenten en het Ministerie van VROM wordt verder gewerkt aan een sectorwijzer, een soort checklist waarmee de ondernemer aan de hand van vragen kan nagaan met welke regels hij allemaal te maken heeft. Het is de bedoeling dat deze sectorwijzer eind 2005 beschikbaar komt via de website www.strijdigeregels.nl.

De staatssecretaris verwacht ook veel van de gemeentelijke accountmanager, die een brugfunctie vervult tussen de ondernemer en het overheidsapparaat. Deze accountmanager moet ondernemers door de gemeentelijke organisatie gidsen op het moment dat die een bepaalde dienst vraagt. Hij coördineert het hele proces en zorgt voor interne afstemming tussen verschillende betrokken afdelingen en instanties. Gudrun van Oirschot: “Gemeenten kennen de accountmanager al als relatiebeheerder, maar hierbij gaat het om de interne begeleiding van het hele proces van bijvoorbeeld een vergunningaanvraag.” De achterliggende gedachte is dat gemeenten hun dienstverlening kunnen verbeteren door hun interne processen beter te stroomlijnen. “Gemeenten kunnen daarvoor gebruik maken van de leidraad accountmanagement, die binnenkort beschikbaar komt. Deze wordt samen met twaalf gemeenten, waaronder Horst aan de Maas, Nijmegen en Den Bosch, en VROM opgesteld en is halverwege dit jaar klaar.”

Cultuuromslag

De accountmanager en de sectorwijzer spelen een voortrekkersrol in de cultuuromslag die moet plaatsvinden. Van Oirschot: “Gemeenten moeten meer vanuit de ondernemer gaan denken en hun interne proces daarop afstemmen. Minder kijken van wat mag niet, meer van wat kan wel. Dat is een hele verandering.” Zij wijst erop dat gemeenten vaak meer kunnen doen voor de ondernemer, dan ze denken. De modelverordeningen die ze toepassen bieden vaak speel-

Staatssecretaris Karien van Gennip (EZ) en MKB-Nederland-voorzitter Loek Hermans.

ruimte die onbenut blijft. “Vaak moet een ondernemer die een jaarlijks evenement organiseert elk jaar weer vergunning aanvragen. Terwijl de verordening ruimte biedt om een vergunning voor bijvoorbeeld vijf jaar te geven”, geeft Van Oirschot als voorbeeld. “Van die mogelijkheid wordt maar weinig gebruik gemaakt, terwijl het de ondernemer en ook de gemeente veel werk zou schelen.” Ook de gemeenten moeten daarom meer uitleg krijgen over wat er mogelijk is. “Het is aan de overheid om duidelijk te zijn over de regels, die moeten daarom aan alle betrokkenen goed worden uitgelegd. Tot slot bieden we gemeenten die aan de slag willen gaan vanuit EZ de mogelijkheid om in de opstartfase ondersteuning te krijgen van een procesmanager. Dit heeft in de pilotgemeenten goed gewerkt”, vertelt Van Oirschot. Gemeenten die daarvoor belangstelling hebben, kunnen zich bij het Ministerie van EZ melden.

Kijk voor meer informatie op: www.strijdigeregels.nl

Voor het project Handhaven op Niveau is de belangrijkste conclusie dat strijdigheden primair veroorzaakt worden door de verschillende interpretaties van de betrokken instanties. Samenwerking is dus van essentieel belang. De Stuurgroep Handhaven op Niveau probeert samenwerking te stimuleren, aangezien op dit punt winst te verwachten is.

Horecacontrole in Hengelo volgens integrale aanpak.

Hengelo leert met vallen en opstaan integraal handhaven

Half december vorig jaar kregen alle horecazaken in Hengelo bezoek van een uitgebreid inspectieteam van de gemeente. Traditiegetrouw controleert de brandweer in december de kerstversiering. Deze keer wilde de brandweer ook de elektra controleren en vroeg daarom diverse betrokken partijen mee. De breed opgezette inspectie is een goed voorbeeld van de aanpak van programmatisch handhaven in de gemeente Hengelo.

Sinds 2003 is programmatisch handhaven een van de speerpunten in het Integraal Veiligheidsbeleid van Hengelo. Omdat de integrale handhaving zich toespitst op de taakvelden waarop duidelijk een gezamenlijke aanpak mogelijk is, zijn vooral de afdelingen Bouwen, Milieu en Bodem, de Bestuursdienst, de brandweer, de politie en een inspecteur van energiebedrijf Essent erbij betrokken. Gezamenlijk bestrijken ze de acht actiepunten die in het handhavingsprogramma zijn opgenomen (zie kader). Per punt is een van de partners trekker, meestal de 'oorspronkelijke' controlehouder.

Aanhaken bij bestaande controles

Hengelo koos ervoor om zich het programmatisch handhaven 'al doende' eigen te maken. “Dat was een belangrijke keuze. We wilden aanhaken bij controle- en handhavingsmomenten die we al hebben om zodoende een proces te krijgen dat aansluit bij de werkwijze van de verschillende handhavingspartners”, vertelt Jeroen

Cozijnsen, beleidsmedewerker Integrale Veiligheid. “De best practices van Handhaven op Niveau dienden daarbij als inspiratie en ook hebben we ons licht opgestoken bij andere gemeenten. Bestaande draaiboeken hebben we echter niet klakkeloos overgenomen, want we wilden dat het een echt Hengeloos product zou worden.” Afgelopen december kreeg de horeca voor de tweede keer een breed samengesteld controleteam over de vloer. “Bij onze eerste integrale controle een jaar daarvoor ging in het voor- en natraject bijna alles mis wat er mis kon gaan. Daar hebben we veel van geleerd”, vertelt Jeroen Cozijnsen. “We merkten toen dat de hele actie eigenlijk begint bij het moment dat je met z'n allen in een café staat en dingen tegenkomt die niet in orde zijn. Wat doe je dan? Geef je die cafébaas dan de kans om het in orde te maken en kom je later die dag terug of start je meteen een bestuurlijk handhavingstraject? Daar hadden we niets over afgesproken, want we waren ervan uitgegaan dat iedereen dat wel wist. Maar iedereen deed dat op zijn eigen manier. De les die hieruit werd getrokken, is dat je goede afspraken moet maken over wat je wel gaat controleren en wat juist niet, maar ook over de opvolging. Er kunnen verschillende handhavingstrajecten gaan lopen. Bij de afhandeling daarvan moet je dus goed organiseren wie wat doet. We hebben afgesproken dat de trekker van de actie dat in de gaten houdt. Ook werken we aan checklists.”

Tijdwinst door samenwerking

Zo leert de gemeente Hengelo met vallen en opstaan de fijne kneepjes van het integrale handhaven. Jeroen Cozijnsen: “We hebben er veel van geleerd. Door de aan-

Actiepunten handhaving Hengelo

- vuurwerk
- opslag gevaarlijke stoffen
- grote bouwprojecten
- probleembedrijven
- seksinrichtingen
- evenementen binnenstad
- horeca
- coffeeshops

pak samen op te bouwen krijg je een intern effect. Het helpt om betrokkenheid te krijgen van de mensen in de gemeente, die toch hun werkwijze moeten veranderen. Je leert dat je afhankelijk bent van elkaar.” Wel kost dat meer tijd dan gedacht. “Dat hebben we in het begin onderschat. Vooral voor de voorbereiding moet je voldoende tijd vrijmaken”, waarschuwt Cozijnsen. Maar als alles op de rails staat verwacht hij dat de gemeente Hengelo uiteindelijk efficiënter kan handhaven. “Als overheden goed samenwerken is er veel tijdswinst te halen.”

Eén overheid

Een andere tip is het belang van goede communicatie, zowel tussen de partners als met de ondernemers. “Bij de kerstactie – die niet van tevoren was aangekondigd – gaven we de ondernemers een brief met uitleg over de actie. Als er diverse misstanden zijn, krijgen ze ook één handhavingsbrief van de gemeente en niet zoals vroeger verschillende brieven van de diverse afdelingen”, aldus Cozijnsen. “De ondernemers reageren positief. Ze vinden het belangrijk dat de overheid zich laat zien. Als gemeente willen we naar ondernemers als één geheel overkomen en dat is precies wat wij van hen terugkrijgen. Ze hebben het gevoel dat ze meer dan vroeger met één overheid te maken hebben.”

Voor meer informatie:

Gemeente Hengelo
Jeroen Cozijnsen
Telefoon (074) 245 92 16
E-mail j.cozijnsen@hengelo.nl

Mogelijkheden escortregister onderzocht

Sinds de opheffing van het bordeelverbod in 2000 reguleren gemeenten de prostitutiebranche via een vergunningstelsel. Voor de niet lokatiegebonden prostitutiebedrijven (veelal escortbedrijven) echter blijkt het lastig om de handhaving in te vullen.

Gebrek aan informatie bij de handhavers is hiervan één van de oorzaken. Immers, om vast te stellen of een bedrijf een vergunning heeft is inzicht nodig in de verleende vergunningen. Omdat escortbedrijven niet alleen binnen de grenzen van de vergun-

ningverstrekkende gemeenten werken, is dit inzicht op landelijk niveau nodig.

Daarom heeft het Ministerie van Justitie aangekondigd in het plan van aanpak Ordening & Bescherming Prostitutiesector,

dat er een landelijke register zal komen voor deze vergunningen die zijn verleend aan escortbedrijven. Op dit moment bekijkt het ministerie welke gegevens het register moet bevatten, hoe deze kunnen worden geraadpleegd en wie er verantwoordelijk is voor het beheren van het register. Volgens planning kan het register dan halverwege 2005 gerealiseerd worden. Best practices over escort vindt u op www.handhavenopniveau.nl.

Voor meer informatie:
Ministerie van Justitie
Andy Clijnk, senior beleidsmedewerker
directie Handhaving
Telefoon (070) 370 60 65
E-mail a.clijnk@minjus.nl

Ton Quirijnen, projectleider
Telefoon (070) 370 63 49
E-mail a.a.c.quirijnen@minjus.nl

Dag van de Leerplicht op herhaling

Na het overweldigende succes van vorig jaar wordt dit jaar op 19 april 2005 voor de tweede keer de Dag van de Leerplicht gehouden. Aan gemeenten wordt gevraagd om op die dag activiteiten te organiseren die de leerplicht breed onder de aandacht brengen van scholen, ouders en leerlingen. De organisatie stelt hiervoor draaiboeken en promotiemateriaal beschikbaar. De landelijke aanpak zorgde vorig jaar voor veel publiciteit. De coördinatie ligt in handen van het Ministerie van OCW en het projectbureau Handhaven op Niveau.

Schoolverzuim leidt tot grote maatschappelijke problemen. Verzuimende jongeren die op straat zwerfen of die geen baan hebben, worden sneller verleid tot criminaliteit. De kosten voor criminaliteitspreventie, maar ook de gevoelens van onveiligheid bij de burgers, nemen daardoor toe. Verder is de druk op sociale voorzieningen groter als er minder opgeleiden zijn. Redenen genoeg dus om het onderwerp brede aandacht te geven.

Vorig jaar organiseerde het projectbureau Handhaven op Niveau in samenwerking met het Ministerie van OCW en de gemeente Rotterdam de eerste Dag van de Leerplicht, waaraan maar liefst 60 gemeenten enthousiast meededen. In december ontvingen alle gemeenten al een brief met informatie over de Dag van de Leerplicht 2005.

Geïnteresseerd? Meer informatie en draaiboeken van gemeentelijke acties kunt u vinden op internet (www.voortijdigschoolverlaten.nl en www.handhavenopniveau.nl) en in de digitale nieuwsbrief die is toegestuurd aan geïnteresseerden in bestrijding van schooluitval. Hier staat ook hoe u promotiemateriaal kunt bestellen. Wilt u ook meedoen? U kunt zich aanmelden voor deelname aan de Dag van de Leerplicht bij Marjo Vreeburg, telefoon (070) 308 18 15 of e-mail m.vreeburg@pvsc.nl.

Model leerplichthandhaving

De Dag van de Leerplicht wordt afgesloten met een conferentie waarbij het Model Leerplicht centraal staat. Dit model is ontwikkeld binnen het project Handhaven op Niveau en biedt gemeenten handvatten voor de aanpak van schoolverzuim.

Wat is het leerplichtmodel?

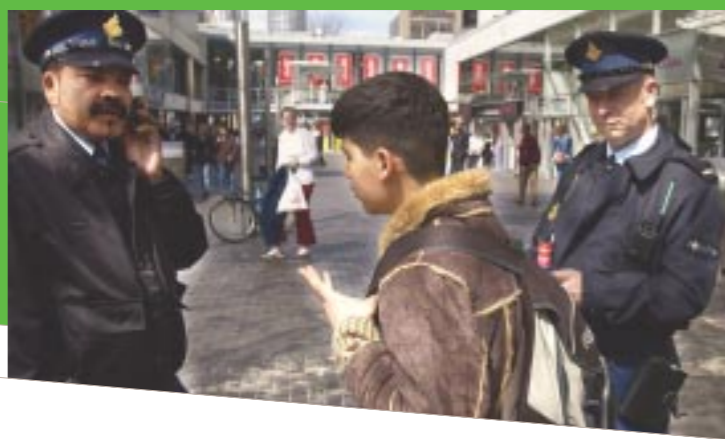
Dit model is te zien als de gereedschapskist voor het toezicht op de leerplicht. Het bevat een systematische ordening van alle instrumenten die gemeenten inzetten bij de uitvoering van hun leerplichttaak. Deze kist bevat instrumenten die ingezet kunnen worden bij de leerplichthandhaving door de afdelingen leerplicht, andere bij de leerplichthandhaving betrokken diensten en scholen. Daarnaast zijn er instrumenten voor de regie op de leerplichthandhaving en enkele instrumenten die betrekking hebben op de visieontwikkeling en de strategiebepaling. Een aantal ervan wordt als best practice uitgebreid beschreven. De gereedschapskist bevat ook een checklist om een analyse van de eigen situatie te kunnen maken.

Wat zijn de mogelijkheden van het model?

Het model kan gebruikt worden om de eigen situatie tegen het licht te houden. Daarnaast bevat de gereedschapskist instrumenten die voor gemeenten en voor scholen bruikbaar kunnen zijn als een aanvulling op of een verbetering van hun instrumentarium. Dat geldt ook voor de instrumenten die betrekking hebben op samenwerking tussen en regie over de bij de handhaving betrokken instanties, een zwakke plek in de handhaving van de leerplicht.

Hoe beschikbaar?

Tijdens de landelijke conferentie van de Dag van de Leerplicht op 19 april aanstaande wordt het model officieel gepresenteerd en op ludieke wijze aangeboden. Vanaf 19 april is het model beschikbaar via www.voortijdigschoolverlaten.nl.

Krant lezen stimuleert de omgevingsbewustheid.

Werken met competenties helpt bij professionalisering

Handhaven van wet- en regelgeving is een vak. Om dat vak goed te kunnen uitoefenen, heb je bepaalde kennis en vaardigheden nodig. Welke competenties, zoals deze genoemd worden, wenselijk zijn voor een handhaver, is uitgezocht door de Stuurgroep Handhaven op Niveau. Hieruit rolden een aantal competenties, die zijn samengevat in een net verschenen brochure. In deze brochure staan ook tips voor handhavens om zich verder te professionaliseren.

De kennis en vaardigheden die handhavens hebben zijn vaak tijdens het werk opgedaan. Naast directe werkervaring en coaching door collega's, kunnen competenties zijn verworven door opleiding. Voor de verdere professionalisering van de handhaving, is het belangrijk dat handhavens zich in hun werk verder kunnen ontwikkelen. De vijf competenties die in de brochure 'Professioneel handhaven: werken met competenties' zijn beschreven (zie kaders), vormen een goed hulpmiddel bij het kiezen een training, opleiding of een andere vorm van professionele ontwikkeling. Daarnaast geeft het werken met competenties de leidinggevende handvatten om het functioneren van een handhaver beter te beoordelen, terwijl de handhaver zelf beter weet wat er van

hem wordt verwacht. In de brochure staan hiervoor tal van tips. Bijvoorbeeld over het voeren van functioneringsgesprekken, de werving en selectie van handhavens en de wijze waarop bepaalde competenties te trainen en te ontwikkelen zijn.

Handhavingscompetenties

In de kaders staan bij elke competentie een paar ontwikkeltips over hoe een handhaver er in de praktijk aan kan werken. Behalve kennis en vaardigheden behoren ook persoonlijke eigenschappen en motivatie tot de competenties, maar deze zijn lastiger te ontwikkelen. Dit geldt bijvoorbeeld voor 'oordeelsvorming'. Voor een leidinggevende bieden die competenties echter wel aanknopingspunten om de juiste mensen aan te nemen voor een hand-

havingsfunctie. Andere competenties zijn met coaching en opleiding goed te ontwikkelen. Een overzicht van handhavingsopleidingen is te vinden op www.videnet.nl.

Handhavingscompetenties

1. Onafhankelijkheid

Baseer een onafhankelijk oordeel op wet- en regelgeving. Maak een overzicht van de argumenten. Gebruik directe taal, wollige standpunten leiden tot onduidelijkheid en misverstand.

Bekijk in hoeverre bezwaren reëel zijn. Blijf luisteren naar de argumenten van de ander.

2. Overtuigingskracht

Wees stellig, kort en bondig. Let op non-verbale communicatie en woordkeus: 'zo is het' in plaats van 'zo zou het kunnen zijn'. Check of de ander je kan volgen. Vraag om reactie.

Probeer in de voorbereiding te anticiperen op de reactie en kritiek van de ander. Verdiep je in zijn belang en bezwaren. Bereid tegenargumenten voor.

3. Oordeelsvorming

Baseer een oordeel op duidelijke richtlijnen en criteria. Zorg voor de juiste informatie. Onderscheid feiten van meningen. Breng in kaart wie belanghebbend zijn en verdiep je in hun standpunten. Toets je argumentatie door een collega 'advocaat van de duivel' te laten spelen.

4. Omgevingsbewust

Volg nieuwe ontwikkelingen. Lees vakbladen, regionale en plaatselijke kranten en weekbladen. Laat je gezicht zien bij instanties waarmee je samenwerkt. Bezoek relevante congressen en seminars. Bespreek wat ontwikkelingen in het vakgebied en de politiek voor effect hebben op het eigen werk.

5. Doel-/resultaatgericht

Maak doelen en resultaten specifiek en meetbaar in zo klein mogelijke stappen. Check de voortgang op vaste momenten. Leg afspraken duidelijk vast op papier en houd anderen aan de gemaakte afspraken.

De brochure is te bestellen of downloaden via de website www.handhavenopniveau.nl.

Bezorgers ruimen zelf gedumpte folders op

Het dumpen van pakketten met folders door bezorgers is een belangrijke oorzaak van zwerfvuil. In Venlo zijn voor de bestrijding van dit soort illegale dump afspraken gemaakt tussen de reinigingspolitie, Bureau HALT en de verspreiders van folders en huis-aan-huisbladen.

In een peiling onder de bevolking van Venlo kwam zwerfvuil uit de bus als een van de grootste ergernissen. Onder het motto Venlo Schoon heeft de gemeente hier een speerpunt van gemaakt. Bij een telefonische Klachtenlijn en via e-mail kunnen de inwoners van Venlo zwerfvuil melden. Ook zijn gemeentelijke opsporingsambtenaren en politie extra alert op dumpingen.

Opruimen of bestuursdwang

Zodra een melding van gedumpte folders binnenkomt, benadert de reinigingspolitie de verspreider. "Als we ergens 'een pak papier' aantreffen, bellen we meteen de verspreider. Die krijgt dan 24 uur om de folders op te ruimen. Doet hij dat niet, dan ruimt de gemeente ze op en krijgt de verspreider de rekening gepresenteerd. Welke verspreider we moeten

hebben, kunnen we zien aan de folders", vertelt Simone van de Camp, sectieleider handhaving van de gemeente Venlo. De verspreider krijgt bovendien per fax een formele vooraanschrijving. Daarin wordt bevestigd dat hij 24 uur de tijd heeft om de dumping op te ruimen. Gebeurt dat niet, dan volgt bestuursdwang. "Dus meteen na de melding starten we een formeel bestuursrechtelijk traject. Door het niet bij het telefoontje te laten, weet iedereen waar hij aan toe is en hou je druk op de ketel", zegt Van de Camp. Volgens haar is juist deze formele aanpak de sleutel tot succes. "Als je alleen maar zou bellen,

dan zou het na een paar maanden verwateren. Nu blijven ze meewerken. Bestuursdwang is nog nooit nodig geweest, de folders worden altijd opgeruimd."

Op de bon

Van de Camp is dus goed te spreken over de medewerking van de verspreiders. Die hebben ook een duidelijk eigenbelang. Dumping van folders betekent voor de verspreider een verliespost en bezorgt ze een slechte naam. Hun klanten verwachten dat die reclamefolders bij mensen in de brievenbus terechtkomen. Door onze controles weten ze welke

bezorgers hun werk niet doen. Omdat de verspreiders weten dat zij verantwoordelijk worden gehouden voor dumpingen, zijn ze zelf ook strenger gaan controleren. Als we bellen, gebeurt het steeds vaker dat ze zeggen: we hebben het al opgeruimd." Dat betekent niet dat de dader de dans ontspringt. Van de Camp: "De verspreiders kunnen nagaan welke bezorger verantwoordelijk is voor de dumping. Zij geven altijd aan ons doorgeven wie de schuldige is." De 'verdachte' wordt dan zonder pardon op de bon geslingerd. Deze strafrechtelijke aanpak eindigt meestal in een taakstraf via Bureau HALT.

"Het loopt hartstikke goed", vertelt Simone van de Camp. "Vaak gaat de bezorger het opruimen. Je merkt ook heel duidelijk dat het wordt rondverteld, want je ziet een duidelijke afname van het aantal dumpingen."

Dalende trend

In twee jaar tijd is aantal dumpingen bijna gehalveerd. Werden er in 2003 nog 533 dumpingen gemeld, in 2004 was dat al afgenomen tot 312. Vorig jaar werden 65 vooraanschrijvingen gestuurd en werd 28 keer een procesverbaal uitgeschreven. Simone van de Camp hoopt dat deze dalende trend zich doorzet.

Voor het verschil tussen het aantal meldingen en het aantal aanschrijvingen bestaan tal van redenen. Soms wordt er niets aangetroffen, soms is niet te achterhalen wie de verspreider is en steeds vaker is het al opgeruimd. "Dat vinden we prima", besluit Van de Camp, "want ons doel is niet om per se de dader te pakken, maar dat het zwerfvuil wordt opgeruimd."

Voor meer informatie:

Gemeente Venlo
Simone van de Camp
Telefoon (077) 359 66 66
E-mail Mfcampvd@Venlo.nl

